

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-08-206S

СИЛАБУС

SYLLABUS

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ І КУЛЬТУРА		UKRAINIAN STATEHOOD AND CULTURE
Шифр за ОП	OK1	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)
Галузь знань Аграрні науки та продовольство	20	Field of Knowledge: Agricultural sciences and food
Спеціальність Агроінженерія	208	Field of Study: Agricultural engineering
Освітня програма Агроінженерія		Degree Programme: Agricultural engineering

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Українська державність та культура» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-

професійною програмою «Агроінженерія» спеціальності 208 Агроінженерія.
Рівне. НУВГП. 2024. 18 с.

ОП на сайті університету:
<https://ep3.nuwm.edu.ua/30578/>

Розробник силабусу:
Гуменюк Світлана Миколаївна, к. філос. н., доцент, кафедра журналістики та українознавства

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 3 від «25» жовтня 2024 року

Завідувач кафедри:
Малевич Леся Дмитрівна, к. філол.н, доцент, кафедра журналістики та українознавства

Керівник (гарант) ОП:
Бундза Олег Зіновійович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри агроінженерії

Схвалено науково-методичною радою з якості Навчально-наукового
механічного інституту
Протокол № 3 від «19» листопада 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ:
Марчук Микола Михайлович, кандидат технічних наук, професор

НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
	
Українська державність та культура	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Агроінженерія
Спеціальність	208 Агроінженерія
Рік навчання, семестр	1, 2
Кількість кредитів	4

Лекції: денна ф.н. Заочна ф.н.	34 год. 2 год
Практичні заняття: денна ф.н. Заочна ф.н.	28 год. 10 год
Самостійна робота: Заочна ф.н.	58 год. 100 год.
Курсова робота	-
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Гуменюк Світлана Миколаївна,
кандидат філософських наук,
доцент, доцент кафедри журналістики
та українознавства

Вікіситет

[https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/
Гуменюк_Світлана_Миколаївна](https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Гуменюк_Світлана_Миколаївна)

ORCID ID

ORCID ID 0000-0002-3505-9585

Як комунікувати

s.m.humeniuk@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці
дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Подвірна Олена Владиславівна,
старший викладач кафедри конституційного
права та галузевих дисциплін

Вікіситет

[Олена Владиславівна Подвірна — Wikisitet
\(nuwm.edu.ua\)](#)

ORCID ID

-

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ**Мета та завдання**

Для сучасного фахівця не можливо не знати основних етапів українського державотворення, особливо в умовах повномасштабної російської воєнної агресії проти України. Ця агресія супроводжується ідеологічною та інформаційною експансією, отже вивчення навчальної дисципліни «Українська державність і культура» є надзвичайно важливим і вкрай необхідним засобом захисту державних інтересів у духовній сфері та засобом впливу на національну свідомість молоді.

Дисципліна активізує актуальні для сьогодення питання, а саме:

- традиції державотворчих процесів на українських землях;
- становлення української нації;
- формування самобутньої і неповторної національної культури;
- роль і місце української держави та культури в європейському полікультурному просторі;
- утвердження України як правової демократичної держави та інші.

Державність аналізується як комплекс інститутів економіки, політики, культури, права, які діють на території, населеній національним колективом, які зв'язують його в компактну цілість та забезпечують його розвиток у сучасному і майбутньому.

Навчальна дисципліна «Українська державність та культура» складається з III модулів:

I «Традиції державотворення в Україні: історія та сучасність»,

II «Українська державність та культура у європейському полікультурному просторі»,

III «Основи державності та права».

Мета дисципліни полягає в глибокому аналізі традицій українського державотворення, показі самобутності українського народу, його історії та культури; формуванні у здобувачів вищої освіти бачення державотворчих процесів в Україні та сприйняття її культури, як невід'ємної складової світового історичного процесу та світової культурної спадщини, а також в отриманні глибоких і міцних знань в сфері державно-правових явищ.

Основні завдання:

- проаналізувати традицію державності на території України;
- визначити роль і місце України глобалізаційних та євроінтеграційних процесах;
- розкрити умови формування та розвитку української культури, як самобутньої культури українців;
- показати розвиток української культури, як частини всесвітнього історичного та культурного процесу;
- розвивати навички дослідницької роботи з джерелами та об'єктивного аналізу історичних фактів;
- виховувати патріотичні почуття та шанобливе ставлення до історичного минуло українського народу, постатей та діячів культури;
- знати та вміти використовувати основні свої права та обов'язки як члена суспільства;
- ознайомити з цінностями вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, принципів європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень;

- дати знання про можливі способи захисту прав та інтересів громадян у різних правових ситуаціях;
- вміти використовувати на практиці основні положення законодавства як національного так і міжнародного.

Цілями вивчення модулю з основ Української державності та культури є:

- опанування та набуття знань з основ державності, їх ролі та значення;
- з'ясування основних своїх прав і обов'язків як члена суспільства;
- розуміння цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- знання про можливі способи захисту прав та інтересів громадян у різних правових ситуаціях;
- розуміння принципів європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень;
- вміння використовувати на практиці основні положення законодавства як національного так і міжнародного.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4326>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Дисципліна «Українська державність та культура» – складова ОП, спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю «заклік» та визначено кількість 4 кредити ЄКТС.

Назва ОК вказується відповідно до освітньої програми.

Компетентності

ЗК-1

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3

Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК-10

Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

**Програмні результати навчання (ПРН).
Результати навчання (РН)***

PH-3

Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

PH-4

Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

PH-10

Демонструвати повагу до етичних принципів, своєю поведінкою впроваджувати етичні норми взаємовідносин в колективі, які сприяють досягненню виробничої мети. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі.

<p>Методи та технології навчання</p> <p>Засоби навчання</p>	<p>Методи навчання: Словесні (вербальні), практичні методи; логічні методи; методи самостійної роботи студентів; інформативно-наочні методи. Екскурсії до наукових бібліотек, у краєзнавчий музей, на виставки українського живопису, презентації українських книг (за можливості)</p> <p>Технології: інформаційні, поетапного формування розумових дій; оптимізації навчального процесу; метод індивідуалізації та мотивування. Активізація розумової діяльності «Мозковий штурм», бліц-опитування.</p> <p>Мультимедійні і проєкційні засоби, бібліотечний фонд, інформаційно-комунікаційні системи, методичне забезпечення; комп'ютери.</p>
---	---

Структура та зміст навчальної дисципліни

Лекції – 34 год.

Практичні роботи – 28 год.

Самостійна робота – 58 год.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ

Тема 1.

Традиції державотворення в Україні: історія та сучасність

<p>Лекиї-2 Практичних-2 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 1, 2, 9, 14</p>	<p>Тема 1. Державотворчі процеси у давню та середньовічну добу. Київська Русь. Галицько-Волинське князівство. Зародження державницьких традицій на українських землях. Виникнення та становлення Русі-України. Формування та суспільно-політичний розвиток Київської Русі. Утворення Галицько-Волинського князівства та особливості його розвитку. Русь-Україна, Галицько-Волинське князівство в системі відносин середньовічних держав Східної Європи. Практичне заняття 1. <i>Стародавні держави в Україні. Київська Русь. Галицько-Волинське князівство.</i></p>
<p>Лекиї-2 Практичних-2 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 1, 2, 9, 14</p>	<p>Тема 2. Козацько-гетьманська державність у XVII-XVIII ст. Відродження української державності в середині XVII ст. Державно-політичний розвиток Гетьманщини у II половині XVII – XVIII ст. Запорізька Січ та її політичний вступ. Гетьманщина в системі міжнародних відносин. Обмеження автономії та ліквідація козацько-гетьманської державності. Практичне заняття 2. <i>Козацько-гетьманська держава у XVII-XVIII ст.</i></p>
<p>Лекиї-2 Практичних-2 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 1, 2, 9, 14, 16</p>	<p>Тема 3. Боротьба за українську державність у 1917-1921 рр. Активізація українських національно-державотворчих тенденцій в контексті розвитку загальноєвропейських демократичних процесів. Українська Народна Республіка часів Центральної Ради. Універсали Центральної Ради. Гетьманський переворот. Українська держава гетьмана Павла Скоропадського: внутрішня та зовнішня політика, причини падіння. Утворення Західноукраїнської народної республіки та її державне будівництво. УНР періоду Директорії. Акт Злуки 22.01.1919 р. Проголошення більшовицької УСРР. Боротьба за владу в Україні у 1919-1920 рр. Причини поразки української національної революції 1917-1921 рр. Практичне заняття 3. <i>Боротьба за українську державність у 1917-1921 рр.</i></p>

<p><i>Лецій-2</i> Практичних-2 <i>РН-3</i> <i>РН-4</i> <i>РН-10</i> Література: 1, 2, 9, 14, 16</p>	<p>Тема 4. Радянська модель української державності та її трансформації у 1921-1991 рр. Форма і суть української радянської державності. Національна радянська державність як політичний феномен. Утворення Союзу РСР. Національне відродження 1920-х рр. «Розстріляне відродження» 1930-х рр. Західноукраїнські землі в складі Польщі, Чехословаччині та Румунії у міжвоєнний період. Карпатська Україна. Друга світова війна та її вплив на розвиток державницьких ідей в українському суспільстві. Особливості суспільно-політичного розвитку УРСР у 2-й половині 1940-х - 1980-х роках. Колапс СРСР. Створення нової політичної ситуації в Україні на межі 1980-х – 1990-х рр. Проголошення незалежності України. Практичне заняття 4. <i>Радянська модель української державності та національно-визвольний рух у 1921-1991 рр.</i></p>
<p><i>Лецій-2</i> Практичних-2 <i>РН-3</i> <i>РН-4</i> <i>РН-10</i> Література: 1, 2, 9, 14, 16</p>	<p>Тема 5. Україна - суверенна держава. Глобалізаційні та євроінтеграційні процеси. Державне будівництво в Україні. Л. Кравчук. Конституційний процес. Л. Кучма. Політична криза в Україні 2000-2002 роках. Президентські вибори 2004 р. «Помаранчева революція». Президентство В. Ющенко (2005-2010 рр.) та В. Януковича (2010-2014 рр.). Революція гідності. Повалення режиму Януковича. Окупація та анексія Криму РФ. Президентські вибори 2014. Президентство П. Порошенка (2014-2019 рр). Російсько-українська війна. Прихід до влади В. Зеленського. Україна в глобалізаційних та євроінтеграційних процесах. Співпраця з ЄС та НАТО. Військове вторгнення росії в Україну 2022 року. Практичне заняття 5. <i>Україна - суверенна держава.</i> <i>Глобалізаційні та євроінтеграційні процеси.</i></p>
<p>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Українська державність та культура в європейському полікультурному просторі</p>	
<p><i>Лецій-2</i> Практичних-2 <i>РН-3</i> <i>РН-4</i> <i>РН-10</i> Література: 1, 2, 9, 14, 16</p>	<p>Тема 6. Давня і середньовічна культура. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства. Християнство як чинник нових культурних процесів. Писемність. Освіта і наука. Літописання. Література. Право та законодавство. Архітектура. Культові споруди. Монументальний живопис. Мистецтво мозаїки. Фрески. Іконопис. Книжкова мініатюра. Художнє ремесло. Музична культура. Практичне заняття 6. <i>Формування культурної багатоманітності України: у стародавніх і середніх віках.</i></p>

<p>Лекцій-2 Практичних-4 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 1, 2, 5, 9,11,12</p>	<p>Тема 7.Доба ренесансу та бароко Українська культура доби Ренесансу. Відродження та поширення гуманістичних ідей у духовній культурі. В-К. Острозький і його роль у відродженні української культури. Розвиток освіти і науки. Острог – культурно-освітній центр. Архітектура Ренесансу. Українська культура у II половині XVII – XVIII ст. Освіта, наука, книгодрукування. Література, музична культура, усна народна творчість. Внесок українців у розбудову Російської імперії. Визначні архітектурні пам'ятки доби козацького бароко, рококо. Живопис. Школи іконопису і гравюри. Мистецтво портрета. Практичне заняття 7. <i>Культура України доби ренесансу.</i> Практичне заняття 8. <i>Культура України доби Бароко. КозацькеБароко.</i></p>
<p>Лекцій-2 Практичних-2 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 1, 2, 3,5, 9, 14, 16</p>	<p>Тема 8.Національно-культурне відродження наприкінці XVIII – на початку ХХ ст. <i>Особливості розвитку української культури в складі Російської та Австро-Угорської імперій. Періоди культурно-національного відродження. Освіта. Наука. Інтелектуальний і культурний рух 1850 – 1870-х рр.</i> Література. Музика. Театральне мистецтво. Архітектура класицизму та ампір. Палацово-паркова архітектура. Еклектизм. Оперні театри в Києві, Одесі, Львові. Українські благодійники та меценати. Архітектура модерну. Живопис. Практичне заняття 9. <i>Національно-культурні процеси у ХІХ - на початку ХХ ст. Становлення модерної нації.</i></p>
<p>Лекцій-2 Практичних-2 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 1, 2, 4,9, 14, 16</p>	<p>Тема 9.Національна культура у ХХ-ХХІ ст.: здобутки, втрати,перспективи. Особливості розвитку культури. Здобутки і втрати в українській культурі радянської доби. Тенденції розвитку архітектури та образотворчого мистецтва. Культурне та духовне життя наприкінці ХХ ст. – початку ХХІ ст. Церква в Україні. Проблема підняття престижу української культури, входження її у світовий культурний простір, розширення й інтенсифікації міжнародних культурних зв'язків. Практичне заняття 10. <i>Українська культура у новітню добу світових війн та революцій (перша половина ХХ ст.).</i></p>

<p>Лекцій-2 Практичних-2 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 1, 2, 9, 14, 16</p>	<p>Тема 10.Українська діаспора та її внесок у розвиток державності та культури. Поняття «українська діаспора» та хвилі еміграції. Культурна праця української діаспори в Західній та Центрально-Східній Європі. Культурне життя української діаспори в Америці та Австралії. Культура східної діаспори. Внесок української діаспори в становлення незалежної України. Практичне заняття 11. <i>Особливості культури української діаспори.</i></p>
<p>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Основи державності та права</p>	
<p>Лекцій : 2 год Практ. : 0,5 год РН-3 РН-4 РН-10 Література: 6, 7, 19, 20, 21</p>	<p>Тема 11. Загальне вчення про державу. Україна як суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Основні закономірності виникнення держави. Теорії походження держави. Поняття та ознаки держави. Апарат держави. Функції держави. Суверенітет держави. Форма держави. Форма держави Україна. Україна як демократична держава. Форми демократії в Україні. Характеристика гілок влади: законодавча, виконавча, судова. Громадянське суспільство в Україні. Поняття та основні ознаки правової держави. Україна як соціальна держава. Практичне заняття. Загальне вчення про державу. Україна як суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава.</p>
<p>Лекцій- 4 Практичних-0.5 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 3, 6, 7,8, 23, 24</p>	<p>Тема 12.Загальне вчення про право. Правова система України Основні ознаки права. Право в системі соціальних норм. Система права, її структурні елементи. Норми права: загальна характеристика. Джерела права. Характеристика нормативно-правових актів. Правова культура.</p>
<p>Лекцій-3 Практичних-0.5 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 3, 6, 7, 23, 24</p>	<p>Тема 13.Здійснення права Загальне вчення про право. Правова система України Основні ознаки права. Право в системі соціальних норм. Система права, її структурні елементи. Норми права. Джерела права. Характеристика нормативно-правових актів. Правова культура. Практичне заняття. <i>Загальне вчення про право.Здійснення права.</i></p>

<p>Лекий-3 Практичних- 0.5 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 6, 7, 8, 22</p>	<p style="text-align: center;">Тема 14.</p> <p>Тема 14. Конституція України – Основний Закон держави</p> <p>Поняття конституційного права України, його предмет та методи. Закріплення державного, народного і національного суверенітету в Декларації про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України. Конституція як Основний Закон України. Державні символи України. Характеристика понять «людина», «особистість», «громадянин». Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. Міжнародні стандарти в галузі прав людини. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.</p> <p>Практичне заняття. Конституція України – Основний Закон держави. Конституційні права та їх забезпечення.</p>
<p>Лекий-2 Практичних- 1 РН-3 РН-4 РН-10 Література: 6, 7, 8, 22</p>	<p>Тема 15. Запобігання та протидія проявам корупції в Україні .</p> <p>Поняття корупції. Причини корупції. Наслідки корупції. Завдання емпіричного вивчення корупції. Правові основи запобігання корупції</p> <p>Поняття і класифікація основних принципів запобігання та протидії корупції. Неправомірна вигода</p> <p>Захист осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції. Фінансовий контроль. Відповідальність за вчинення корупційного правопорушення</p> <p>Практичне заняття . Запобігання та протидія проявам корупції в Україні, корупційні ризики.</p>

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

На заняттях контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться в усній формі. За роботу на **семінарському занятті**, зокрема виступ (грунтовна доповідь) та участь у дискусії з проблемних питань (аргументовано висловлена власна позиція) можна отримати максимально - 4 бали.

Контроль самостійної роботи проводиться за допомогою перевірки та захисту реферату, мультимедійної презентації або есе за обраною темою. Загальний обсяг 8-10 сторінок. Робота може бути рукописною або друкованою і виконується українською мовою.

Захист відбувається у терміни, спільно обумовлені здобувачем вищої освіти і викладачем.

Засвоєння матеріалу 2 змістових модулів перевіряється письмово, розв'язанням тестових завдань.

Модульний контроль знань проводиться в системі Moodle. Максимальний бал за написання модульних контролів:

МК1 (20 балів)

МК2 (20 балів).

Всього – 40 балів.

Модульний контроль включає тестові завдання трьох рівнів складності.

Якщо здобувач успішно написав 2 модульні контролі і має високий бал за поточне оцінювання, то він отримує залік автоматично. У разі не написання модульних контролів або ж отримання низьких балів за них, то здобувач складає письмовий іспит у тестовій формі через ННЦНО НУВГП. У таких випадках результати модулів скасовуються.

Модульний та підсумковий контроль знань проводиться в системі Moodle.

Бали за перший рівень – 12, другий – 6, третій – 2.

Всього 20 балів.

З навчальної дисципліни також передбачено отримання додаткових балів:

1. Участь з доповіддю за тематикою навчальної дисципліни на конференції – до 10 балів.

2. Написання статті в збірник наукових праць – до 10 балів.

3. Участь у I етапі Всеукраїнської олімпіади з історії України – до 5 балів.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше 100 балів) за всі види навчальних та додаткових завдань. Рівень освоєння здобувачами освіти матеріалу навчальної дисципліни оцінюється модульними контролями і виконанням практичних робіт.

Розподіл балів визначається Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень):

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання практичних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;

- 20 балів – поточний модульний контроль МК1;

- 20 балів – поточний модульний контроль МК2.

Усього 100 балів.

У випадку незгоди отриманої кількості балів можливе подання апеляційної скарги з обов'язковим поясненням мотиву незгоди.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Базова література

1. Історія України: суспільство, культура, державність Навчальний посібник / П. Вербицька, Я. Лисейко, І. Хома, В. Банах, Р. Кузьмин. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 268 с.

2. Історія української культури: навч. посібник / за ред. В.М. Грома. Рівне, 2012. 288 с.

<https://ep3.nuwm.edu.ua/2678/>

3.Правова доктрина України у 5 т. Т. 1. Загальнотеоретична та історична юриспруденція / заг. ред. О. В. Петришина. Харків, 2018. 976 с.

4.Борисова О., Климов А. Історія української державності у 2 томах. Київ, 2018. 464 с.

5.Зинкевич Р., Ратушна О. Нагірняк А. Історія української державності та культури. Львівська політехніка. Львів, 2020. 240с.

6.Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник, практикум, Тести. 2-ге вид., випр. І доповн. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 584 с.

7.Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібн. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.

8.Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України.1996. № 30. Ст. 141.

Допоміжна література

9.Бойко О.Д. Історія України. 7-е видання. Київ, 2021, 720 с.

10.Історія та культура України: навч. посібник. Харків, 2017, 108 с.

11.Яковенко Наталя. Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII століття. Волинь і центральна Україна. Київ:Критика, 2008.470 с.

12.Гуменюк, С. М. Острозький православний традиціоналізм: світоглядні пошуки та орієнтири.. НУВГП, Рівне, Україна, 2013.

<https://ep3.nuwm.edu.ua/1643/>

13.Горник В., Кравченко С. Взаємодія держави та громадянського суспільства у запобіганні корупції як чинник національної безпеки. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління. 2018. Т. 29(68), № 3. С. 123-130.

14. Грицак Я. Нарис історії України. Київ, 2019. Гуржій О., Чухліб Т. Гетьманська Україна. Т. 8. Київ, 1999.

15.Котляр М. Галицько–Волинська Русь. Т. 5. Київ, 1998.

16.Рубльов О С., Реєнт О. П. Українські визвольні змагання 1917-1921 рр. Т.10. Київ, 1999.

17.Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. Харків, 2019, 310 с.

18.Святоцький Олександр. Українська державність: поняття, основні ознаки, символи, атрибути, витоки та етапи становлення. Газета «Голос України», 23 лютого 2019 р.

19.Бондаренко Н. О. Громадянське суспільство в Україні: історико-правові аспекти становлення та розвитку. Форум права. 2017. № 5. С. 57-63.

20.Бостан С. К. Форма державного правління: закономірності, тенденції, особливості розвитку. Право України. 2014. № 8. С. 27-38.

21.Гарасимів Б. Моделі громадянського суспільства: проблема взаємодії людини і держави. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2017. № 861. С. 97-104.

22.Джуряєва О. О. Динаміка сучасної держави: загальнотеоретичний аспект. LexPortus. 2018. № 2. С. 190-201.

23.Заєць А. Концепція правової держави і верховенства права в українській правовій доктрині. Право України. 2013. № 9. С. 243-269.

24.Степаненко К. В. Правова система України: вітчизняна правова традиція та проблеми трансформації. 2018. Проблеми законності. Випуск 140. С. 26-34.

25. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019. [URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text)

Інформаційні ресурси

1)Бобровник С.В. Загальна теорія права: академічний курс. К.: Юрінком Інтер, 2021. 576 с.

2) Загальна теорія права : підручник / О. В. Петришин, В. В. Лемак, С. І. Максимов та ін.; Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2020. 568 с.

3) Каткова Т.Г. Теорія держави і права : навчальний посібник у визначеннях і таблицях. К.: Право, 2020. 96 с.

4) Кельман М. С. Загальна теорія права : підручник. Херсон: ОЛДІ-плюс, 2020. 742 с.

5) Крестовська Н. М., Матвеева Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести : підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 584 с.

6) Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Теорія права: стан і перспективи. К.: Університет «Україна», 2022. 208 с.

7) Луць Л.А. Загальна теорія держави та права: навчально-методичний посібник / Л.А. Луць. К.: Атіка, 2008. 412 с.

8) Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>.

2. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2243>

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Як здобувачі вищої освіти залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, виступи із результатами досліджень на студентських наукових конференціях, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей із тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

Результати досліджень оприлюднюються на конференціях, симпозиумах, круглих столах, конкурсах наукових робіт, як правило, у вигляді публікацій, наприклад у «Студентському віснику НУВГП».

Передбачено додаткові бали за виконання завдань і участь у заходах (до 10).

Які наукові досягнення, індивідуальні та колективні, використовуються викладачем під час навчання

Зокрема, в освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача та здобувачів:

1. Гуменюк С.М., Українець С.Я. ІСИХАЗМ ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА УКРАЇНСЬКОГО КОРДОЦЕНТРИЗМУ. Епістемологічні дослідження у філософії, соціальних і політичних науках. Том 6 № 2 (2023). С.3-10.

<https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS/article/view/1136>

2. Гуменюк С.М., Киричук Б.С. РОЛЬ МАГДЕБУРЗЬКОГО ПРАВА ДЛЯ ПОЛІТИЧНОГО, ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСТРОГА У XVI-XVII СТОЛІТТІ. Науковий вісник УжНУ. Серія "Право". Випуск 80 (1), 2023, с.24-29.

<https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/01/5.pdf>

3. Гуменюк С.М. ТВОРЧИСТЬ СКОВОРОДИ У ДЗЕРКАЛІ БАРОКОВОЇ ЕПОХИ: СОФІЙНІСТЬ ТА АДОРАЦІЯ МИСТЕЦТВА. Сучасні проблеми україністики та журналістики : збірник матеріалів II

Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26-27 травня 2022 р., Рівне : НУВГП, 2023. С.165-174.

<https://ep3.nuwm.edu.ua/25437/>

4. Гуменюк С.М., Неогуманістичні проекти у контексті глобалізаційних процесів: виклики та перспективи. Сучасні проблеми гуманітаристики: світоглядні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії: Матеріали VIII Всеукр. наук.-практ.конфер.Редкол. Бошицький Ю.Л., Українець С.Я. Рівне: РІКУП НАНУ,2018.С.68-71.

<https://drive.google.com/file/d/1sOo3jHIVm8uj3F-NYyhv6woiaQwhlkfz/view>

5.Подвірної О.В., Киричук Б.С. Особливості правового регулювання спадкового договору в цивільному законодавстві України та зарубіжних держав. Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Випуск 2(20). м. Рівне. 2023 р. С.79-81.

6.Подвірна О.В., Киричук Б. Теоретичні й практичні аспекти визнання правочину недійсним у цивільному судочинстві України та зарубіжних держав. Економіка. Фінанси. Право. № 11. С.52-55.

7.Пилипюк А.О., Подвірна О.В. Домашнє насильство в умовах війни в Україні. Актуальні проблеми розвитку сучасного права: українські реалії та зарубіжний досвід: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Рівне, 12 жовтня 2023 р. /за заг. Редакцією А. В. Матвійчука. Рівне, Навчально-науковий інститут права Національного університету водного господарства та природокористування, 2023. С. 216-221.

8. Подвірна О.В., Сорокіна В.С. Особливості спадкування під час воєного стану. Матеріали Регіональної науково-практичної он-лайн конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ» 2 березня 2023 року, м.Рівне, Україна. С.175-181.

9.Подвірна О. В., Красько З. В. Воєнний стан, як непереборна сила. Збірник матеріалів XII Міжнародна науково-практична конференція “MODERN RESEARCH IN WORLD SCIENCE”, 26-28.02.2023 Львів, Україна. С.1119-1124.

10. Гуменюк С. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ XVII СТ.: КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКИЙ КОЛЕГІУМ ТА ГОЩАНСЬКА ШКОЛА. Сучасні проблеми україністики та журналістики : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, 20-21 травня 2021 р., м. Рівне. - Рівне : НУВГП, 2021. С. 110-118.

<https://ep3.nuwm.edu.ua/22205/>

11. Гуменюк Світлана. ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОСТІ ПЕТРА МОГИЛИ. Людина у світі духовної культури. Філософські, культурологічні, морально-естетичні та релігійні виміри буття людини у світі. IV Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти та молодих вчених. Рівне, 19 листопада 2020 року. Збірник тез конференції (в електронному вигляді): НУВГП. Рівне: Національний університет водного господарства та природокористування, 2020. 170с., С.10-12.

<http://ep3.nuwm.edu.ua/19208/>

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні і комунікативні навички, вміння розв'язувати складні проблеми, вміння працювати в команді, здатність до навчання і оволодіння знаннями, саморозвиток, гнучкість і адаптивність та інші.

Дедлайни та перескладання

У випадку пропуску практичного заняття без поважної причини здобувачу освіти необхідно самостійно її виконати і захистити.

Не передбачено перескладання поточних модульних контролів. Повідомлення щодо задачі (доздачі) модульних контролів оприлюднюється на головній сторінці навчальної платформи НУВГП, а також навчальної дисципліни.

Мінімальною успішною умовою складання заліку – отримання поточних 60 балів.

Ліквідація академічної заборгованості в НУВГП визначається Порядком ліквідації академічних заборгованостей.

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Здобувачі вищої освіти мають право навизнання (перезарахування) результатів навчання набутих в неформальній та інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно опановувати (поглиблювати) знання в розрізі навчальної дисципліни (окремих її тем) і наступним їх зарахуванням, використовуючи загальнонавчальні освітні платформи (наприклад Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn).

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності студентами реалізовується шляхом особистого самостійного виконання практичних завдань, модульних і підсумкових контролів, виконання самостійної роботи, дотриманням авторського права, достовірності виконаних досліджень.

• Пропагування принципів академічної доброчесності в НУВГП передбачається відповідними документами, зокрема Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, Кодексом честі студента.

Курсова робота, яка виконується в межах самостійної роботи перевіряється на плагіат через систему

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти (практичних) є обов'язковими. Можливе поєднання змішаного онлайн формату.

Консультації з навчальної дисципліни відбувається згідно графіку консультацій як в класичній формі, так і в онлайн форматі (наприклад через Google Meet).

Весь матеріал навчальної дисципліни (презентації, відео, методичні вказівки, конспект лекцій та ін.) розміщено на сторінці курсу для їх ознайомлення і доступні у будь-який час.

Заохочується використання технічних засобів навчання (ноутбуки, планшети).

Автор

Доцент каф. журналістики та українознавства Гуменюк С.М.

Автор
Доцент КЖУ

Світлана ГУМЕНЮК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1589
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100